

Megjelenik minden kedden.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz (főutca, 46. sz.) intézendők.

Harmoniatlan leveleket nem fogadjunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 forint
Fél évre 3 "
Negyed évre 1 " 30 kr.

Hirdetések díja:

öt hasábos petit sor 5 kr.

NYILTÉR:

három hasábos petit sor . 15 kr.

KASSA és VIDÉKE

Vegyes tartalmu hetilap.

Előfizetési felhívás

„Kassa és Vidéke” című vegyes tartalmu hetilapra.

Egy szám még, s lapunknak van némi- leg — multja, s t. olvasóinknak — alkalma nyilatkozni, mint töltők be a kört, melyre vállalkozánk.

Miként sikerült a körvonaloztuk célt megközelítenünk? — mert hiszen csak megközelítésről lehet szó — a kérdés eldöntését az elfogulatlan közvéleménytől várjuk. Részünkről emelt fölvel, nyugodt lelkiismerettel fogadjunk bármily bírálatot: mert legrosszabb esetben is megmarad számunkra a vizsgáltság, hogy legalább — nem rontottunk. S ez is valami!

S e bírálathoz kepest kérjük t. olvasóinkat s elbarátainkat, ha meg vannak győződve lapunk életrevalóságáról, részesítsék azt továbbra is nagybecsű pártfogásukban, terjesztésük ismerőik körében; ha pedig ügyünk ellenünk dölne el — ám vonják meg eddig tapasztalt megtisztelő bizalmokat, és mi, melyet mindenha a közjó szolgálatában forgatánk, letesszük a tollat. —

E bizalom azonban, lapunk megindulta óta, oly fokozott mérvben jelentkezett, hogy míg egyrészt kedves köteleességét véllünk teljesíteni, midőn a sajtó, egyesek s t. olvasóink e szíves jóindulatúért ósztinte köszönetünket nyilvánítjuk, addig másrészt bizton reméljük, hogy közönségünk diszes köre az új évnegyedben csak még inkább gyarapodni fog.

Előfizetési ár:

Három negyedévre 4.50 frt.
Félévre 3. —
Negyedévre 1.50 "

Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalába („Pannonia”-könyvnyomdá és kiadó-részvénységiintézet) intézendők.

Kelt Kassán, 1875. évi március 22-én.

A „Pannonia”-könyvnyomdatársulat. Dr. Rössler István, kiadó. lapnyilvántartó és felelős szerkesztő.

Választható-e, aki nem választó?

Ha az 1848: V. 3. §-át tekintjük, mely egyenesen kimondja, hogy „választható mindaz, ki választó” stb., — úgy határozottan állítanunk kell, hogy aki nem választó, az nem is választható.

Nem változtatott az érintett törvényeink idézett §-án az 1874: XXXIII. sem. —

Egészen másként áll a dolog, ha nem az országgyűlési képviselők választhatóságai qualificatióját, de azon kellekeket vesszük szemügyre, melyekhez az 1870: 42. t. e. a törvényhatósági tagok választhatóságát köti.

Ezen törvény 20. §-a így szól:

„Bizottsági tag általában nem lehet:

- a) aki irni és olvasni nem tud;
b) aki a törvényhatóság területén legalább két év óta nem bír, vagy ugyanannyi idő óta ott nem lakik és adót nem fizet;
c) aki a törvényhatóság közbizalmait haszonbéri, vagy a törvényhatósággal más számadási viszonyban áll.”

Mintthogy a törvény itt azokat határozza meg, akik nem lehetnek világos, hogy mindazok, kik itt elősorolva nincsenek, bizottsági tagokká választhatók. Ennélfogva, aki irni és olvasni tud s két év óta valamely törvényhatóság területén bír, annyi idő óta ott lakik és adót fizet és a törvényhatósággal semmi számadási viszonyban nincsen, kétségbevonhatlanul választható.

Vegyük ehhez ugyanazon törvény 27. §-át és gondolkodjunk kissé: nem rejte-e §. az előbbi §-sal egybevetve némi szabályellenességet?

„Választó és választható a törvényhatóság mindazon lakosa, aki országgyűlési képviselőválasztásra jogosítva van.” Igen! De „az egyes választókerület választót külön-külön betürendben a közgyűlés által kiküldött választmány állítja össze az országos képviselők választására jogosultak utolsó névjegyzékéből.”

Ha a törvény végkirovezése alatt „utolsó névjegyzék” csakugyan a mult képviselőválasztásra jogosítottak névsora vették: úgy azok, kik különben választói qualificatióval bírnak, azonban nem Kassán, de másutt lettek a jogosultak sorába fölvéve s időközben netán ide telepedtek, itt, mint az utolsó névjegyzékben elő nem fordulok, választói jogozatukat nem gyakorolhatják ugyan, választáhatósággal mindazáltal okvetlenül bírnak, ha a 20. §-ban involvált qualificationalis kellekek felforrását magukra nézve igazolhatják.

Ez esetben tehát közhatalmi taggá választható, ki maga, legalább itt helyben, nem választó. Módosítja a dolgot, ha a választási jogosultságot helyhez nem kötöttek, hanem abstracte tekintjük, annyiban t. i. mennyiben valaki a választásra megkívánt kellekekkel dicsekszik s valahol mint választó be van, vagy legalább be lehetett volna jegyezve.

Ha ellenben az utolsó névjegyzék alatt az új választási törvény alapján városunkban is már elkészült lajstromot értjük: úgy az anomalia mindenesetre ki van kerülve, de mégis kétségre szolgáltat alkalmat azon etymologiai érv, hogy, mivel annak alapján választás még nem történt, az a névjegyzék utolsóinak tán még sem mondható.

Ez utóbbi értelmezés a törvény s általában a jog szellemének mindenesetre inkább megfelel. Kétségkívül jó lesz összevetni egy kiesit az intézkedések tartalmát, s nemcsak megalapítani, de a legközelebbi bizottsági választásokra vonatkozólag mielőbb közzé is tenni valami procedendi modust. r+s.

Nyilatkozat.

Többeknek föltűnt, hogy tek. Münster Tivadar polgármester urhoz multkor intézett nyílt kérelmem alá, melyben becses gondoskodását, a közlegő városi választások alkalmából, törvény szerent készitendő választói névjegyzék mielőbbi közlésére fordítani megkísérlettem avégből, hogy a netán szükségessé vált reclamatiók elintézésére kellő idő nyeressek: igen, többeknek föltűnt, hogy azon kérelmem és t. választó polgár, társaim hasonlóképen becses figyelmét megnyerni iparkodó ugyanakkori felhívásom alá a kassai „Deák-kör” alelnökéül irtam magamat.

Amit ezáltal elérni akartam, örömmre, valóban megközelítettem.

Ohajtottam az itt valósággal meg létező két párt, t. i. a balközéppárt és a Deák-kör tagjait rábírnai a gondolkodásra afölött, hogy, mert a társas viszonyainkba elég bonyodalmat ékelt alap, mely városunkban is az említett két kört létesítette, — miután az országos két nagy párt egymással a közjó helyreállítására s annál bizonyosabb felvirágoztatására egyesült, — többé már fön nem áll, — mint ez másutt történik, hatnunk, tennünk kellene nekünk is, hogy mi is, kivétközve a pártoskodás igen sokakra rákényszerített elfogultságából, egymashoz közeledjünk, — közös akaratallal, egyhangulag hozzáállandók a bajok orvoslásához, melyekben hazánk s városunk is elpalástolhatlanul szenved.

Hogy a minemőség, melyben magamat, mint érintettet, a t. közönségnek bemutatam, föltűnt, e körülmény azon meggyőződést szüli bennem, hogy valóban találkoztak, kik figyelmesekké lönnek az itt keletkezett s annak módja és rendje szerent eddig még meg nem szünt párttegyetek létezésére. Rajtunk mulik mindenesetre, hogy a dolog még

mostan is így áll s hogy sokak részéről meg-előztetünk!

Igen, nemcsak névleg, de tényleg is létezik még egy a Deák-kör, mint a sokkal szigorúbban fegyelmezett ellenzéki párt. Ennek elismerésével tartozom, s valóságga mellett szól talán, hogy olyan nyilatkozatja ezt, ki nézetei, ki meggyőződése alapján eddig azon körhöz nem tartozhatott.

Az országos balközép eddig minden körülmények között kitartó vezérének, Tisza Kálmán, most már belügyér ő nagyméltóságának köszönhető, hogy a válaszfal, mely eddig az itteni két kör hiveit is elkülönítette, ledöntve és lehetővé téve van, hogy közös eszközök felhasználására egyesítsük mi is a két körnek eddig eltérő eszközökért buzgó tagjait, erőt.

Tisza Kálmán csupán — nemrég egy ünnepeles alkalommal is, épen a sajtó érdekében kijelentett — azon elvét követte, hogy „harcolni, ha kell, mindenkivel, de letenni a fegyvert s kezét fogva egymás mellett működni, valahányszor azt a magyar állam érdeke kívánja.”

Kövessük magasztos példáját mi is. En első sorban azon urakhoz fordulok, kiknek városunkban nagy, jelentékenyebb befolyásuk van, kérve őket, tegyenek lépéseket az iránt, hogy a most már minden alap nélküli ellenzéki és Deák-kör egyesítése valóságga váljék.

Szebben igazán nem inagurálhatnók azon eljárást, melyet a törvényhatósági bizottsági tagok legközelebbi, t. i. ápril 5-iki választására nézve követnünk kell, mint, ha az megelözölég végrehajtna a kölcsönös kibékítést, bebizonnyitva ekkép, hogy városunk érdekében kétségbevonhatlanul el vagyunk határozva jogainkat, az alkalmas erőknek pártszínezet nélküli kiszemelésével, egyesegyedül törvényhatóságunk javára nemcsak érvényesíteni, de értékesíteni; hogy el vagyunk határozva jövőre mind ebben, mind jogaink gyakorlatában egymás mellé állva összhangzatosn működni.

Ezuttal egyszersmind szeretnék azon állástól, melyet büszke tudattal és nemes önértellel viseltem mindaddig, megválni, de rendet tartva, bevárom, míg ezt annak idején a kellő módon tehetni fogom.

Kassán, 1875. márc. 17.

Dr. Klekner Alajos, választó.

Pótolhatja-e a létező Fröbel-kert a főnálló belvárosi óvodát, ennek megszüntetével?

Városunk ez évre szóló költségeloirányzati javaslatában előforduló indítvány: töröltessék, és pedig jan. 1-jével, azon (mint halljuk, 10 él fényfából álló) tűzfanyenyiség, melyet a város eddig az elemi iskolai épületek egyik helyiségében tartott magán-óvoda fűtésére nagylelkűen adományozott, elvonatván természetesen e céltól az eddig arra használt helyiség is, mint mely az iskolaszéknek iskolázási szempontból szükséges, — annal korszerűbbé teszi a fönnebbi kérdést, mert a város t. pénzügyi bizottsága érintett indítványát leginkább azon indokra fekteti, hogy „a Fröbel-gyermekkert életbeletéptésével megszünt a belvárosi óvoda szükségessége.”

Hozzászólunk ehhez, mint a város család-apáira nézve igen fontos és a kisebb gyermekek javát is közelről érdeklő kérdéshez. Elintézte-e már a közgyűlés és miként intézte el — még nem tudjuk. De ha elintézte volna is, és az indítványt elfogadogat*,) nem késtünk el véleményünk nyilvánításával, mintthogy, mint halljuk, kérvény is forog aláírás végett közezen, hogy a belvárosi óvoda megszüntetése megakadályoztassék. Alkotmányos országban a kérvényezés is jog, s jól teszik az

*) A közgyűlés ez indítványt — mint értesülünk — már elfogadta. Szerk

ill-tők, ha e jogukat annak módja és rendje szerint érvényesítik is.

Azt mondja a pénzügyi bizottság, a belvárosi óvoda nem szükséges, mert van Fröbel-kert. Hogyan lehet mégis épen ennek bizonyítására érvelni felhozni azt, hogy abban a belvárosi óvodában 50—60 gyermekre van napról-napra felügyelet fordítva. Hiszen épen e tény, hogy a Fröbel-kert létezése dacára anyai gyermeket küldenek a szülék e helyre, ép az ellenkezőt igazolja, azt t. i. hogy ez óvoda a Fröbel-kert mellett sem fölösleges.

Rendőri szempontból nem tudjuk, nincs-e kifogás e helyiség ellen; szakértők nem vagyunk; az azonban tény, hogy a már párszor dühöngött járvány idején sem mutatkoztak e hely veszélyességének netán aggodalmat gerjesztő oly tünetei, melyek alapján egészségügyi-rendőri szempontból ellene biztosan következtetni lehetne.

Az a kis épület, hacsak helyére egészen újat nem állítanak, iskolai célokra is kicsiny marad, s ép úgy éjszakra fog feküdni, mint most. Rendőri tekintetektől pedig az esetre is csak úgy föl lehet majd szólalni 50—60 sőt több gyermeknek odcasportosítása ellen, mint föl lehet szólalni jelenben.

A Fröbel-kert a város közepétől és éjszaki részétől oly távol esik, hogy a szülék gyermekeiket, kivált télen idején, ezek egészsége iránti aggodalom nélkül, oda nem is küldhetik. Gondoljuk meg csak, mily éjszakai szelek dühöngenek néha s mint tüvöltenek, a hó- és jég-atomokat föl-kavarva és össze-visszacsapdosva, végig a fűtcán. Azután a cselédék is mennyi időt kénytelenek vesztegetni, ha pl. a város egyik végétől a másikig kell naponként négyszer menniök, hogy a Fröbel-kertbe jussanak. Mily hátramaradást okoz ez a háztartásban stb.

Valóságos jótétemény tehát a belvárosi óvoda a szülékre nézve, főleg azért, mert a városnak, ugyszólván, kellő közepére esik.

Az ily magánvállalatokat oly csekély adománnyal, mint az itt szóban forgó tűzfamennyiség is, inkább támogatni volna hivatva a város, nem pedig azt a már meglevőtől is elvonni, anélkül, hogy erre elég ok volna.

Más szempontból is hozzászólhatnánk még a Fröbel-kert berendezéséhez, de beürjük egyelőre az előrebocsátottakkal.

A városi közgyűlés és a tanács becses figyelmébe és jóakarataiba ajánljuk észrevételeinket. nr.

Városi élet.

Leginkább a budget tárgyalása és megálapítása vegett folytatva tartott és 17-en befejezett közgyűlés alkalmával a „huszas bizottság“ utasított, hogy a szegényügy rendezése iránt mielőbb javaslatot készítsen. (Bizony itt az ideje, hogy törvényhatóságunk ez oly fontos társadalmi kérdésre is kiterjesztve figyelmét, s azt az emberiség magasabb követelményei szellemében rendezni ipar-

TÁRCA.

Balassa Bálint.

— Irodalomtörténeti elbeszélés. —

(Folytatás.)

— Őket is értesítjük, ha eljő az idő, hogy ünnepélyesen fölléphetek. Most titkos szövetséget kötünk, melyet csak Isten lát a kék boltzat fölött. En polgárharcba indulok, melynek vége kétes: de legyen bár győzelem vagy halál, diésőség vagy fogság a pályában, híven megörzöm szívemben első szerelmemet. Kegyed, mint védangyal, velem lesz a csata tüzeiben, az éj magányában, a börtönben vagy a fejedelmi palotában, s ha bevégzem e bajnoki játékokat, mint győző vagy legyőzött — elzarándokolok szerelmem oltárához, s a csillagok fényénél élelmemek a pünkösdi dalt, s akkor gondoljon hódoló lovagjára és készüljön, mert másnapon a kéri ünnepélyesen megjelenik.

— De ha föl nem találja? Mi nem lakunk itt rendesen, csak látogatónak jövünk.

— Az igazi szerelmes fölkeresi virágát a világ végén, a barlangok mélységében, a hegyek csucsaiban. Ne féljen! minél nehezebb lesz az útdozat, minél több küzdelemmel s viszontagsággal vívom ki, annál drágább, szentebb kincs lesz kegyed előttem. Ma volt, hogy fohászt bocsáték Istenemhez: fohászom meg az élet minden örömetől, csak ott rendelje vigasztaló angyalomul: s ő a menydörgés morajában „amen“-t mondott reá.

— Istenem! ön elkábit. Szenvédnye, mint vihar, sodorja magával lelkeket a felhők közé, — közel az éghez, s ez vakító fényben nyílik meg előttem. Ragyogó trónt látok, hallom a mennyi karok dicsenekét, kiknek ön — vezére.

— Igen, igen, fejedelemlő lesz az s szellem országában, a költészet honjában. Te lesz a király koronája, a szív üdve, a lélek áldása.

kodjék!) — Véglegesen elintéztetett az egyházi zenekar ügye. Kiindulási pont az 1808. évi canonica visitatoról fölvevett jegyzőkönyv fogadtatott el és ennek alapján határozatott, hogy a zenekar egy karmesterről, egy orgonistából, egy mély s egy magas hangból, egy sopran s egy alt énekesnőből, orgona-huzóból, egy kürtös- és egy hegedűsből, egy fagottistából és három segéd-zenészből fog állni az eddigi zenealap megszűnik. Az ez ügyben működött bizottság utasított, hogy a kaptalanra a fonforgó leszámokozást eszközölje. A zenészek fizetéseiket ezentúl a pénztárból nyrendik, valamint a kaptalan is jövőre közvetlenül a zenészeknek fizetendő a reá eső egyharmadot. Szabad Ferenc plebános kérelmére a keszkes-egyházi szolgák száma egygyel szaporítottik, minél fogva a szolgaszemélyzet ezentúl három egyenből álland. — A szesz-áruslás tárgyában a kereskedelmi és belügyi miniszterek informálására a polgármester vezetése mellett Eder Odön és Gleviczky Sándor biz. tagokból küldöttség alakított, mely feladatra megoldása végett 21. márt utra is kelt Budapest felé. — Koch Lajos indítványa, kéresek föl a miniszterium, hogy a postát lehetőleg a város középpontjára helyezze, s így az Adler-féle ház, mint e célra alkalmatlan az állam meg ne vásárolja, elfogadtatott s ez iránt teendő fölterjesztés rendeltetett el. — A Hernádon levő nagy hid újból építésre tervek és költségtételek pályázati beadása állapítottat meg, kimondatván, hogy a jónak talált tervek közül a két legjobb és pedig, az első 500 a második 300 frtnyi pályadíjjal fog jutalmaztatni. Pályázati határidő május 30-a. — A kutya-adó, minthogy a város ez alapon jövedelmi forrást nyitni magának nem akar s csak az ebek túlságos elszaporodását óhajtja gátolni, luxuskutya után 2 frtra, órkutya után 1 frtra szabott. — A pénzügyi bizottság utasított, hogy vizsgálja meg a budget 32 cime alatt egybefoglalt kamat nélküli tartozásokat, s adjon jelentést, valjon, mily mérvben tekinthetők azok a városra nehezülő passzív gyanták; továbbá, hogy győződjék meg a város pénztáránál világlatban tartott követelések természetéről is, és tegyen javaslatot, mily módon volnának azok törlesztetők. — A városi leltár kérdése a budget teljes tisztábhazatala után fog annál inkább tárgyalatni, mert a városnak eddigelőt rendez leltára nincs. — Nevezetes haladást jelöl a körülmény, hogy a pénzügyi bizottság által a közgyűlés elé terjesztett s ennek részéről helyesbített előirányzat 11.054 frt 93 krt. eredményezett t o b b l e t t ü l. Ez összeg szükségletek fedezésére fog fordítatni. #

Ghiczy Kálmán, volt pénzügyér. válasza Kassa városa közönségének hozzáintézett bucsulevére.

Tekintetes sz. kir. városi közönség! Folyó hó 8-án tartott közgyűléséből hozzám intézett nagybecsű levele a legörvendetesebben lepett meg mindazon szives, rokonszenves

E perében a tábori kürt megharsant.

— Sietnem kell. Isten veled arám, menny-asszonyom! Egy hó mulva, ha élek, lantom megcsendül ablakod zöld bokrai között: és ha néma marad a jövő holdtöltére, ugy ejts egy könyvet elhalt költő ismeretlen sírjára.

— Uram, barátom, költöm, őh miért kell épen most távoznia.

— A kötelesség hi. A hazá, becsületszó, nemesi fogadás parancsol velem. Lelkem tündere, gondolj reum! Isten veled!

Balassa megszorít a lányka kezét, könnyű, leheletszerű csókot hintett reá, és elsietett dandarához.

— Az urhölgy szívére tette kezét, s könyvfátyolán keresztül nézett a távozó után. S aztán sokáig ott állt még, almodozott, merengett. Érezte, hogy az idegen ismeretlen férfi magával ragadta szívét, lelkét, nyugalmát és boldogságát, s hogy neki nem maradt egyéb, mint a kimondhatatlan édes — fájdalom.

V. H a g y m á s y.

Balassa visszatért a táborba; azt gondosan körüljárta; megvizsgálta a kiállított előőrseket, megnézte kedvenc paripáit és azután tábori ágyára heveredett.

Természetes, hogy e perében háttérba vonult minden: harc, költészet, hazaszeretet és vallásosság; csak a szerelem lángoló tüze tölté be egész lényét. Különösen boldogító őt azon tudat, hogy tisztán személye kedvességével hatni és hódítani tudott. Nem kellett fényes nevét és rangját a mérlegbe vetnie. Tetszett neki ez incognito-szerep, mely kiváló jellemeknek oly jól illik, annál inkább, mert a lányka — egyszerűen, csinosan öltözve — jómódu. finom-műveltségű. de koránsem oly gazdag főur leányára mutatott, ki a szörényi bán és zolyomi ispán örökösével hasonrangu lehetne. És Balassa nem akarta e kedves gyermek ártatlan

érzelmekért, melyeket abban a tek. közönség irántam nyilvánítani kegyes volt s mindazért is, mert bizonyította annak, hogy a tek. városi közönség érdeme szerént méltányolja történelmi nagy fontosságát az évek óta egymással szemben állott két nagy országos párt összeolvadásának, mely nézetem szerént is biztosítéka ugy haladásunknak a reformok terén, mint országos pénzügyeink rendezésének is, amelyek nélkül nemcsak a nemzet jólétének fejlesztése nem remélhető, hanem az ország fenállása is veszélyezve van.

Sz. kir. Kassa városa a hajdankor óta mindig nevezetes helyet foglalt el Magyarország történetében; az őt környező nagy vidék közvéleményének vezére, irányadója volt; adja Isten, hogy polgarainak a város közjává irányzott egyetértő közreműködése folytán, mindinkább felvirágozván, ezentúl is megtartsa azon kitűnő állást, melyre az ország városai között polgarainak hazafiasságánál és értelmiségénél fogva hivatva van.

Fogadja a tek. városi közönség fölelem lett szives megemlékezéséért őszinte köszönetemet s kitűnő tiszteletem kifejezését, melylyel vagyok a tekintetes közönségnek Budapestben, 1875-ki március 15-én aláztos szolgálja Ghicz Kálmán s. k.

V e g y e s e k.

— A kir. igazságügyminiszter Gerzanits Tivadár honnani kir. törvényszéki telekkönyvi díjokat ugyanezen törvényszékhez telekkönyvi irnokk. Boros János honnani kir. törvényszéki telekkönyvvezető-segédet a nevezett kir. törvényszékhez telekkönyvvezetővé. Szeghy János nagybereznai lakost a szobránczi kir. járásbírósighoz végrehajtóvá nevezte ki.

— Szerkesztői irodánkat a mai nappal a **fő-utca 46. sz.** házába tettük át. Szolgáljon az szives tudomásul.

— Hirdetmény. A kassai ügyvédi kamara választmányának határozata folytán fölhatnak mindazon joggyakornokok és ügyvédjelöltek, kik a kassai ügyvédi kamara által vezetett ügyvédjelölt lajstromába fölvetetni kívának, hogy joggyakorlatuk bejelentését tanusító törvényszéki határozatnak és eddigi főnökük bizonyítványának csatolása mellett az ügyvédjelöltek lajstromába leendő fölvetél vegett f. évi május 1-ig jelentkezzenek. — Kelt a kassai ügyvédi kamara választmányának 1875. márc. 6. tartott üléséből. — Juhász Mihály, a kassai ügyvédi kamara elnöke. Korányi Károly, a kamara titkára.

— Gerster Etelka k. a. e. ritka szép tehetségű énekesnő, daleyeltünk s több műkedvelő közreműködésével e hó 25. és 29-én hangversenyt rendez a casuo nagytermében. — Bécsi szaklapok bíralata nyomán indulva minden-

ábrándjait a hiúság és nagyravagyás esábjával megemételezni; szabadelvi költői fölfogása szerént pedig egészen közönös kérdés volt előtte a lányka családneve, kit ő elkeresztelt a völgy följomának.

Eközben egyik régi hű vártisztje, Hartyáni Imre lépett a sátorba.

Hartyáni torzonborz vad alak volt, mintha most jött volna Seythiából, de azért arca a becsületesség vonásai tükrözöttek. Még Balassa apjánál kezdte a szolgálatot, s már rég kiérdemelte a nyugalmat, de míg kezét bírja, nem akar ingyen-élő lenni. Híven követi ifju urát kirándulásain, mint most is a veszélyes esatárút.

— Jó estét édes öreg szolgám! — szölt Bálint barátságosan. — mi baj hajtott sátramba ily késő éjszakán?

— Hírek és sejtelmek, jó uram, — felelt kedélyesen Hartyáni, — találja el ki volt itt?

— Talán egy urhölgy? — kérdé Bálint izgatottan.

— No bizony, az nem nagy újság volna a mi tüzes legényeink között; csakhogy most az egyszer sem fiatal, sem szép, sem fehérszemély nem volt a vendég, hanem a kiaszott, éhenkórász, milliomos Dobó Ferenc.

— Sógorom! — szöltöt meglepetve Bálint; — valóban nekem illet volna látogatásommal őt megítélnem; de mikor úgy irtózik a vendégtől és rokonaitól, azt hiszi hogy pézsdre lesnek és kipusztítják üres kamaráját.

— Nem ok nélkül koptatta ő a csizma talpát. — felelé Hartyáni, — ismerem én a vén rókat! Bocsánat, hogy így címezem; de ura atyja a főispán is mindig annak nevezte; most eljött, olyan édeskésen tudakozódott Bálint urfíró, azután végig járta a táborn, megvizsgálta mindent, megesküdtem rá, hogy Báthory István köme.

— Ugyan Hartyáni! hogy tehetsz föl ilyet egy Dobórol, az egri hős testvérocsásról?

(Folytatás következik.)

esetre élvezetes hangversenyekre számíthatunk; s hiszünk is, hogy városunk tömeges megjelenéssel fogja szülőföldjében önmagát megtisztelni. (T. kollégánk, a „Pannonia”, szerént a 25-iki hangverseny elmarad. Szerk.)

— A felsőmagyarországi Múzeum-egylet javára holnap színházunkban jótékony előadás lesz. Elő fogják adni a közönség által óhajtott darabot: „Rabagas”-t. Színtársulatunk jeles és kegyelt tagja, Timár úr ugyanezen darabot választá april elején tartandó jutalomjátékát; de midőn arról értesült, hogy e darab színrekerüléséhez a Múzeum érdekeltejei a tömeges látogatás reményét kötik, készörömet lemondott róla. amiért teljes elismerést s köszönetet érdemel. Azt hiszük, hogy jutalomjátéka alkalmával, bármily darabot választson is, ép oly nagy számmal lesz jelen színházunkban a t. közönség, mint holnap este.

— Pallavicini ögróf közel 70 éves korában a napokban elhunyt. Pallavicini ögróf — írja a „Ref.”, egyike volt ama magyar főuraknak, kik magyarságukat minden tekintetben és minden alkalommal érvényesíteni igyekeztek. — A király, ki őt nagyon szerette egyes nyíl jelleméért, azzal kívánta kitüntetni, hogy az osztrák reichsrathba hívta meg; Pallavicini azonban e kitüntetéssel nem kívánt élni, mert — ugymond — „magyar érületével összeférhetlen dolognak tartja, hogy magyar főúr létére az osztrák reichsrathba üljön.” — Egy más alkalommal a király tudtára adta, hogy érdemeinek elismerésül a titkos tanácsosi címmel kívánja megajándékozni. Pallavicini másnap megjelent a király előtt s a neki szánt kitüntetést ezekkel a szavakkal utasította vissza: „Felsőleg is katona volt, én is voltam; ismerjük tehát mindketten a katonai regulát; azonban engedjen meg felség, én olyan emberrel mint Bach, ki hazámunk annyit értett, egy méltóságban nem osztozhatom!” — A király nem vette zokan a katonabeszédet, hanem elküldötte az ögrófnak az elsőosztályú vaskoronarendet, amelylyel a titkos tanácsosi cím jár. — Ha főuraink mind így gondolkodnának?!

— A bukovinai magyarok javára a nagyöröci takarékpénztár részéről tíz (10) o. é. frtot vett a „P. N.”. E célra a nevezett szerkesztőségnél begyűlt 95 frt 70 kr.

— A f. m. első zölkölesön-intézetnek zajtalanul lefolyt közgyűlésén megválasztottak, választmányi tagokká: Freiberg K., Hlavács J., Flachbart S., Vukovich M., Maurer R., Bielek A., Stark J., Maffey G., Klein B., Korányi K.; pótagokká: Fedák J., Antal E., Szent-Imrey G., Agh S., Tóth J.; számvizsgálókka: Quirsfeld K., Szent-Istvány L., Steinhaus A. A kitüntetett eredmény érdemteljes tudomásul vétetett. Az intézet újabb lendületnek nézhet eléje.

— A városunkbeli pártok egyesülése iránt táplált óhajás is kezd már tényre válni. E hó 18. tartott ülést e tárgyban a balpárt választmánya s ez alkalommal Szilez István, Czitó Sámuel, Demeter Titusz, Schwarz Vince, Eder Odón és Tóth János tagokból szűkebbkörű bizottságot alakított s felruházta ezt a további lépések megtételére szükséges jogkörrel. A szűkebbkörű bizottság 19. kelt levelében megkereste a Deák-kör elnökét, hogy az egyesülés elkészítése s a netán kívánatos megállapodások céljából hasonlóan szervezzen ily küldöttséget. 21. volt a Deák-kör választmányának a tagok igen szép számából alakult gyűlése. Örömmel fogadta az ajánlott kibékülést; elhatározta értesíteni erről a balpárti szűkebbkörű bizottságot, s egyszersmind tudatta, hogy a maga részéről Brósz Jonát elnöklete alatt a kölcsönös érintkezések és megállapodások végett Czinnér M., Hlavács J., Klekner A., Korányi K., Pocsátkó K., Lang J., illetőleg Bakos J. és Weitzenbreyer F. tagokat bizta meg.

— A rendőrkapitány úr figyelmébe ajánlják lapunk utján, a fegyverház-uteit, mely a főutca egyik bevágánya, a belváros része, mégis valóságos Augias-istálló, mely a csinos, tiszta Kassa közepében undorító szennyfoltot képez. Tudnivaló, hogy a m. hóban a háziurak udvaraikról a havat nem a szabad mezőre, de ez utcán halmozták össze; a hó most fölolvadván, tömördek szemét, állathulladék . . . s ezer meg nem nevezhető ocsmánság került fölszínre. Mindez pedig kivéte a meleg nap sugaraknak, döglötes büzt áraszt, s ha cholera nem, de hágyamást fog előidézni, (a szomszéd megmészáros-utcában már néhány házban mutatkozik is.) — A dolgot mi is ügyelmébe ajánljuk rendőrségünknek, s közegészségi szempontból a baj orvoslását kérjük, megjegyezvén, hogy nemcsak az említett az utcán, de kissé itt is, ott is van elég afféle holmi, amiből miasma fejlődik. Tudjuk ugyan, hogy a rendőrség mindenkinek nem járhat kedvében, (ily irányu tapasztalatok bőven állnak rendelkezésünkre,) s hogy panasz esetén a forrás egyeseknek, legalább is, — hanyagságban lehetne föl; de mert máshoz nem fordulhatunk, kénytelenek vagyunk hatósági közegünk erélyét vonni

igénybe. Cserében aztán fölajljuk a támogatást, melyben a sajtónak mindenkit részesítenie kell, aki közzé célzó tiszteben, ha mindjárt szigorral is, eljár. Különb főkapitányunkról tudunk annyit, hogy ily támogatásra méltán tarthat számot.

— Hiteles forrásból vett értesítés alapján föl hívjuk a közönség figyelmét arra, hogy eiből készítet 20 krajczáros darabok vannak forgalomban. Jó lesz ovatosnak lenni, nehogy a jóhiszeműség e hamis pénzdarabok által kárba ejtessék.

— Mintegy 5—6 éves, céltalanul bolyongó fuscák gázolt el m. vasárnapon egy itt szekerészó széplaki tejár. — A tejár azután a város házán elmélkedhetett a vétkes vigyázatlanságról; a szülő pedig okulhattak, hogy ne hagyják gyermekeiket fölügyelet nélkül.

— A kutyá-adót a városi közgyűlés leszállította. Jövrő minden, csupán csak kedvtőltesből tartott kutyá után 2 frt, öregek darabja után 1 frt a fizetendő adómennyiség.

— Az „Abaúj-kassai Közönyt” szíves megemlékezéseért fogadja szívből fakadt köszönetünket. Gratulálunk, hogy elismeri a reszünkről mutatkozó jóakaratot s hajlandó a szabadélvűséget rólunk is föltételezni. Hogyan értjük mi a szabadelvűséget és az azzal összefüggő szabadságot, annak hasábjaink már nem egy nyoma van. Mindenesetre iparkodunk elvünk és törekvésünk jövőben is hű tolmácsa lenni és szerény erőnket a közboldogulás érdekében a közszellem oltárán kedves áldozatul mutatni be. A gyakorlati életben s kiváltkép városi viszonyaink közt valóban impracticusnak bizonyult virilismus intézményéről fentartjuk a szabad szót magunknak a legközelebbi jövrő. Auldig is bevalljuk, hogy egyetértünk a t. kartárs urral, nyiltan kimondva, mikép főleg a mai időkben egy e dül a vagyon igazán igen megbízhatlan mértéke a polgári érdem s ráteremttségnek.

(A főnébzi sorok kapcsában — melyek megírására idézett t. lapírtásunk marc. 18. száma szolgáltatott egyik t. munkatársunknak kedvező alkalmat — örömmel constatáljuk, hogy esakugyan vannak érintkezési pontok, melyekről alkalmilag a t. kollégával, együtt, annál hatalmasabb actiót kezdtünk. Szerk.)

— Egyik levelezőnk től veszünk s a következőkben közöljük, természetesen minden megjegyzés nélkül, a Csobádon szerkesztett 2 legújabb 12 pont-ot, illetőleg választási föhívást. „Fölhívás a szikszói választókerület polgáraihoz. Alulírottak azon megdöböntő tényre szembem, melyszerent az elveinket képviselő bal-középpárt, a hazánk anyagi helyzetét tönkretörő ugynevezett Deák-párttal kormány alakítása céljából kezét fogott, s ez által, mert valamennyi államférfiaink nagyszabású beszédeiből világosan kitűnt, hogy államháztartásunk a jelen közösügyes rendszerrel, még adófelelmes útján sem rendezhető — szövegezték, hazánk önállóságát s függetlenségét sirba temetve, már is elviselhetlen nyomorunk hatványozására: elhatároztuk jövrőben oly egyénnel compromittálni, ki az országgyűlésen minden párttól függetlenül, az alábbi 12 pontban foglalt elveinket érvényt szerezni minden időben és körülmények között, tartja hazafiai kötelességének, ki mint elengedhetlen követelményt programjába felvevendi, hogy: 1. Magyarország függetlensége s önállósága megszerzésének céljából, elvállal Ausztriától egyszermindenkorra, az eddigieknél csekélyebb százalatké tőkében, ezzel Ausztriától függetlenül, de közös fejedelem alatt, Magyarország eimén, az európai államok sorába lép. 2. Közös hadsereg helyett, honvédségünk a hadtan szabálya szerent hadképes hadsereggé alakíttassék, valamint Ausztria külön hadsereget tart, mely Lajtán innen és tül két hadsereg a közös fejedelem vezersége alatt, a trón és két állam védelmére lenne hivatva. 3. Magyarország az oly európai államokban, melyekben saját consult tartani nem hajlandó, Ausztria követel kötelességeinek bizonyos százalékát magára vállalja, miert is ezek Magyarország érdekeit védeni köteleztetnek. 4. Vám- és kereskedelmi szerződészek kötéséről az ország saját javára, Ausztriától függetlenül gondoskodjék. 5. Önálló nemzeti bank állítatván, kenyserbankjegyek nyomtatnak, melyeknek elfogadására Ausztria köteleztetik. Az uszoratörvény behozatik. 6. Oktatásügyekre, ingyen-népevelésre különös gond és az ország bevételeinek jelentékeny része fordíttassék, s az uszora megszüntetessék. 7. Központosítás helyett, a megyék s községek hatásköre szélesbíttessék, s az adó-, árva-, rendőri, nevelés- és egészségügy ezekre ruháztassanak. 8. Gyors és olcsó igazságszolgáltatás céljából a szóbeliség, a békebírák intézménye, hazánk viszonyai szerent honosíttassék meg. 9. Az új cataster alapján igazságosabb és a közvetett adórendszer behozatálával az adózás könnyítése mulhatlanul fogantatossíttassék. 10. Az ipartörvények reformja, gazdaságunk felvirágzását célzó intézkedések, vas-

utaink jövedelmezése munkáltassák. 11. A felsőház democraticus alapon reformáltassék. 12. A nyugdíjasok bocsátassanak el. — Felhívjuk azért a szikszói választókerület azon szabadelvű polgárait, kik a fentebbi elvek által vélik a hon megmentését eszközölni, csatlakozzanak e párthoz, s e végből tartandó pártértekezleten megjelenni tartassák hazafiai kötelességöknek. Hogyha Péchy Tamás a fentírt 12 pontot magévá teszi, hálás köszönetünk s bizalmunk számíthat.”

— Kupa ról írják: A legközelebb lefolyt országos válság napjaiban megindult Kupán a helybeli lelkes el-leni oppositio.

A consistorium néhány tagja azt gondolván, hogy nevéket megörökítik, ha 68 éves jámbor életű, példás buzgalmu és önmegtartóadás-tanúsító lelkipásztorukat alapítványgyűjtésekkel zavarják, és így földi jutalom fejében méltatlansággal illetik. De segített e bajon Vay y Tihmér gróf ur, a ref. egyház nemes gondolkozásu, tudományosan művelt fögondnoka (ki e szegényebb sorsu papi állomást évi önkéntes dotációval segíti), ki a forrongás megszüntetése végett a legkellemetlenebb időben kétszer fáradt Kupára, és nem siker nélkül. Lovagias szelleme a régi harmoniát ismét helyreállította, miert is mindyájunk háját kiérdemelte y.

— Bolyárban lakó izraelitától felesége e napokban megszökött. A megszomrodott férj a szökevény után Kassára rándult. Itt kiszült, hogy a férj e szökevény-növel bigamiában élt, mennyinben azelőtt már más neje volt, kitől törvénytelenül el nem vált. Átadatott a kir. törvényszéknek.

— Bukovinai testvéreink javára a következő adományokat vettük: Szentléleky László 2 frt, — a mult számunkban közölt összeggel 37 frt 20 kr. (Folytatjuk.)

Egyletek és Társulatok.

A kassai ügyvédi kamara f. évi márc. 20. ismét ülést tartott; az elnökön s titkáron kívül csak Major, Demeter és Timkó v. tagok jelentek meg; a vidékiek közül senki sem volt ott, pedig mindnyájan meghívtattak; efelett egyelőre minden megjegyzést mellőzünk, de fel fogjuk emelni szavunkat az elvállalt kötelesség ez elmulasztása miatt! — Az ülésben számos ügy elintéztetett. Az ügyvédi könyvvitel iránt egy pesti kereskedő által beadott tervezet a miniszterium eziránti kezdeményezéséig függőben hagyatott; mindenesetre kívánatos, hogy ezen, az ügyvédi működés ellenőrzésére s az ügyvédi díjakra nézve oly fontos könyvvitel szabályoztassék. Ambrózy István, Bakó Beralan, Balogh Dániel az ügyvédjelöltek lajstromába fölvétettek, s a két utóbbinak ügyvédi vizsgára bocsátása iránti kérvénye a vizsgáló bizottsághoz fölterjesztetett; Aranyossy Gusztáv pedig államvizsgálati bizonyítványának bemutatására utasított, mit minden jelölt figyelmébe ajánljuk, e nélkül az ügyvédjelöltek közé föl nem vehetők. Négy rendbeli panasz is tárgyalatott, kettő közülök az illetékes törvényszékhez áttétetett, kettő pedig további eljárás előtt igazolás végett az illető panaszolt ügyvéddel közöltetett. Ezek elintézésénél tünt ki, mily calamitas az, ha a törvény hozatalánál nem a célszerűség, hanem az elfogultság az irányadó. Ezen törvényt bizalmatlanság alkotta azon kar iránt, melyet ezáltal szervezni, tekintélyben emelni akartak; e viszás föfogus eredménye lett az, hogy a leggyakrabban előforduló kötelességzegések a törvényszékek hosszadalmas eljárásaira utasíttattak; az azokkal egybefüggő s mindig azokkal karöltve járó vétségek pedig a kamara elítélésére bíztattak, ugy hogy egy és ugyanazon tény felett a panaszlo és panaszlott nem csekély hátrányára két külön bíróság van hivatva itelni, anélkül, hogy meghatározatnák, melyik jár el előbb s mily összefüggésben áll egyik a másikkal. Reméljük, hogy a jövrő országgyűlés a kamarák hathatos fölszólásaira egy novellával véget vetend ezen fönokságnak, s meggyőződve a kamarák részrehajlatlan, szigoru s gyors működéséről, azok hatáskörét e kötelességzegésekre is kiterjeszti.

Végül a kassai ügyvédegyletnek e lapokban már ismertetett jótékonyági határozata tárgyalatott s az egész terjedelmében elfogadtatott.

x. x.

Irodalom.

Lapszemle.

„Életmentés és Egészség.”

(Folytatás)

Az afféle kis lapnak, mint az előttünk fekvő, mely „Életmentés és Egészség” c. alatt hirdeti — új évtől — az emberbaráti magasztos eszméket s az életfontartási gyakorlati szabályait, egy magyarországi községben sem volna szabad

hiányoznia. Közegészségügyünk, tudjuk, nincs virágzó állapotban, sőt voltaképen sehogyan sincs! Sokat javitunk szóval, még többet rontunk tettel, s tegyük hozzá: legtöbbet rontunk a mulasztással. Kezdve a fővároson le az utolsó falujáig. A budapesti tisztviselők 1874-iki jelentése egyebek között azt mondja: „hogy míg a főváros területén a talaj és légfertőzés a lehetőségig meg nem gátolatik, — és pedig legnagyobb részben a minden oldalról sürgetett célszerű csatornázás által, — míg a főváros egész területe kellő mennyiségű és jó minőségű vízzel el nem látatik, — míg az egészségtelen és zsúfolt lakások teljesen be nem tiltatnak, — míg a tisztaság az utcákon, udvarokban, lakásokban meg nem honosodik s az árnyékszékkel kellő orvosrendőri intézkedések tárgyát nem képezdik, — míg kórházak kellő berendezéssel, a szükségnek megfelelő számban nem létesíttetnek, s a szegény nép nagy százaléka orvosi segélykeresés nélkül keleti fanatismussal várja be a betegség lefolyásának végzetes eredményét, — míg állandó halottas házak a főváros temetőiben fel nem állíttatnak, — míg a gyermekápolás körül a nép között az eddig tapasztalt nagy sötétség és nagy gondatlanság uralkodik s a közvetett utakon gyakorlatban levő gyermekpusztításnak a műveltség és erkölcsi erület határt nem vet, — addig bizony, mind hiában! S ha a fővárosban, az ország szívében, így állnak az ügyek, — alig szükség tovább mennünk. Bátoran következtethetünk a vidékre. —

Itt az ideje, hogy komoly elhatározással fogjunk a munkához. Sok a teendő, s nem is könnyű a feladat; de csak vissza nem kell retenni! Ki-ki saját köréhez és tehetségéhez képest. Főképp pedig járjunk a népközé jó példával, jó tanáccsal! Nemesebb cél alig képzelhető, mint, amelyért fáradsunk, ha embertársunk földi legfő kincsét: életét, egészségét megtartani s óvni segítjük! Ha e néhány sorról sikerült felhívniunk különösen a t. lelkeskedő papság s tanítói kar figyelmét, elértük célunkat. Csak azt említhetjük még, hogy néptanítók fél áron rendelhetik meg a lapot (a kiadóhivataltal: Budapesten, molnár-utca, 12. sz. a.)

Szini szemle.

Nagy örömnökre szolgál konstatálni, hogy Temesváry szinigazgató buzgalma kiküldött ellenfelei is végre elismerik s megtámadva hibáit jó tulajdonságait is méltányolni kezdik.

Az utóbbi nyilatkozatai indítottak s feljogosítanak ily nyilatkozatokra. Egy évben sem lépett fel annyi vendégzereplő szinpadunkon, mint az idén. Ezáltal ismét két vendégről kell megemlékeznünk. Mind Nyilvay asszony, mind Egressy Akos vendégzereplőtessé szerencsés húzás volt.

Nyilvay asszonyról ezáltal csak annak felémeltására szorítkozunk, hogy a róla képezett s kifejezett jó véleményünk nem esalt meg s ő a közönség ugyanazon osztatlan tetszésének tudatával távozott körünkől, melyet mindjárt első felléptekor kivívnia sikerült. Hiba volt mindenesetre, hogy a „Párisi élet“-ben vett bucsut, melyben egyedül ő elégített ki teljesen.

Sokszorosan kárpótolva érezzük magunkat Egressy Akos vendégjátéka által. Első pillanatra fölismerünk benne a nem közönséges tehetségű, gyakorlati szinművészt. Fényoldalai szembeesők: főkérdeme kétségkívül abban áll, hogy minden ízben átgondolt s tervszerűleg keresztülvitt egészeti igyekszik adni, mélyen megfigyeli a rejtebbé lelektani mozzanatokot, mit különösen a brit óriás műveiben szerfelett lényeges feladat, s plastikailag törekszik visszatüntetni azokat; nagy előnye azért másokkal szemben, kiktől pl. a Hamletet láttuk, hogy az erősebb szenvedélyek harcát is több mérséklettel s értelemmel küzd ki; rendelkezésére áll végre a szép, folyékony, szabatos diction is. De vannak arnyoldalai is. Nem elég kellemesen csengő hangja mellett, nélkülözzük olykor nála a közvetlen bensőség felvillanyzó érvét s az érzelmei erősebb kitérőseiben néha az érthetlenségig gyorsan szaval. Atalában határozott sikerrel dicsekedhetik. Legfényesebb alakítása volt „Essex gróf“, utána a „Makrancos hölgy“ szelidítő mestere és a

„Vasálarcos“. Mind a három darabban minden nevezetesebb jelenetben tünető tapsokkal találkozott s ismételten kihivatott. Kevésbé sikerült Hamlet-je, kin az utolsó jelenetekben a kimerültség félreismerhetlen jeleit észleltük.

Külön kell még kiemelnünk Siposné és Pártényinéet, kik az említett darabokban Egressyvel együtt ünnepeleltek művészetük diadalát. Hogy mindkettő igen szépen játszik, arra nézve csak egy vélemény létezik. Nem mulaszthatjuk el azon hitünknek adni kifejezést, hogy Erzsébet Pártényinének legjobb szerepe; valóban királynői alak volt s oly tetszést aratott, melyre bizonyára mindenha kellemesen fog visszaemlékezni.

A többi szereplők közül dícséretes buzgalommal működtek: Lukácsy, Tihanyi, Timár, Abonyi, Rott Mari, „Hamlet“-ban, „Makrancos hölgy“ és „Essex gróf“-ban; Tihanyi, Lukácsy, a „Vasálarcos“-ban. Bántólag hatott egynemű mellékszereplő készületlensége. Méltányolni tudjuk Ferenczy igyekezetét, melyet a legújabb időben kifejtett.

Atalában a nagyszabású drámák élévtetele a kisebb szinpadokon mindig kockázatos vállalat. Egybevágó előadás tekintetében sokkal jobban sikerültek a két kis vígjáték: „Egy ur és egy asszonyság“ és „Egyetlen leány“, mivel itt jobbara csak a kiválóbb erők vételek igénybe.

Közgazdaság.

A „Felső-magyarországi takaré- és hitelegylet mint Népbank“ e hó 14. tartott közgyűlése.

Az elnök, Hegedűs Lajos constatálván a részvényeseknek a határozathozatalra szükséges számát, a gyűlést alakultnak jelenti és ünnepélyesen a következő beszéddel nyitja meg:

„Üdvözlöm a részvényes urakat és örvendek, hogy ily szép számmal megjelenni sziveskedtek. Szabad legyen — mielőtt a tanácskozára kitűzött rendes tárgyra térnénk — a t. részvényes urakhoz néhány szót intéznem.

Bátor vagyok legelőször is fölkérni, méltóztassanak minél rövidebben és csakis a tárgyhöz szólni, hogy ez által időt nyervén, annál hamarabb célhoz juthassunk.

Egy éve annak, Uram, hogy a közgyűlés bizalma minket pénztézetünk kormányzatával megbízott. Hogy mint feleltünk meg ehébbi feladatunknak, azt a mindjárt felolvasandó évi jelentésből hallani fogják. Önök, Uram, jól tudják, mily viszonyok között vettük át akkor pénztézetünket; jól tudják, hogy az 1874. év feleében csak rendeznünk és a nyomasztó viszonyokat kiegyenlítenünk kellett, s hogy egész erővel csakis július 1-jén kezdhettük meg az újabb üzletet, amely felévi forgalom után 5663 frt 62 kr. tiszta nyereményt eredményezett. Legyenek meggyőződve, Uram, hogy az igazgató-tanács összes tagjai, a jeles, fáradhatlan és tapintatos-vezetésű igazgatóval karöltve, az intézet javára mindent elkövettek. A hivatalnokai személyzet számát hárommal kevesebítettük s takarékoságunkat minden irányban érvényesítettük. Engelmann Gyula ügyvéd ur szomorú halála után a jogtanácsosi állomásra az az igazgató-tanács szerencsés volt tekintetes Papp Sándor és Hamar Ferenc ügyvéd urakat megnevezni, kik, dícséretre legyen mondva, a törvények terén az intézet érdekében mindent megtettek. Csak így történhetett, hogy elveszettnek vélt többrendbeli követeléseinket részint behajtottuk, részint biztosítottuk, anélkül, hogy e két ügyvéd ur megnevezése által az intézetnek nagyobb kiadást okoztunk volna. Sőt ellenkezőleg, mert míg Engelmann fizetése évenként 600 frt volt, a jogtanácsosok jelenben együttesen esupán 406 frt évi fizetést huznak.

Uram! Pénztézetünknek van és lesz jövője, kivált ha a t. részvényes urak saját érdekében is, ügyeink iránt bizalommal fognak viseltetni s azt minden tekintetben lehetőleg támogatandják. Ne hagyják magukat sok rozshizemű és ferde gondolkodású ember által tévútra vezetni. Sajnos, hogy még közöttünk, részvényesek között is vannak ellenségeink, kik saját terveiket ki nem vethetvén, ellenünk a legnagyobb méltatlan-

ság- és igaztalansággal bujtogatnak. Alkalmazhatom rájuk a sz. irásnak az előttem álló ezen fejezet által emlékezetembe juttatott mondatát: „Uram! bocssás meg nékik, mert nem tudják, mit cselekesznek!“

Uram! Akinek kételye van, részvényesi jogánál fogva, intézeti könyveinkből magának fölvilágosítást bármikor szerezhet.“

Ez elnöki jelentő beszédtől éljenekkel fogadtak. Erre a sor a napirendre tűzött tárgyra került. Az igazgató-tanács által beterjesztett évi jelentés magyar és német szövegben felolvasatván, egész terjedelmében elfogadtatott. Fő tárgyat az évi forgalom s annak eredménye, a 5663 frt 62 kr. tiszta nyeremény feletti intézkedés képezte, melynek 10%-a a tartalékalaphoz esatoltatni, 10% alapszabályrendelettel illetményképen az igazgató-tanácsnak adatni, 5% az igazgatóknak és hivatalnokai személyzetnek kiszolgáltatni, a fennmaradt 75% pedig, az ezidei eredményvel együtt a részvényesek rendelkezése alá bocsátatni határozatott. A számvizsgáló bizottság jelentése fel lön olvasva, melyben a közgyűléssel a rendes és az alapszabályokkal mindenben megegyező kezelést tudatják. 3 választmányi tag kisorsolására az elnök a részvényesek közül négyet fölkérvén: Koch Lajos, Molitorisz Dániel és dr. Jene Kristóf kisorsoltattak ugyan, de a közgyűlés őket újból megválasztotta. A számvizsgáló bizottság tagjaiul az elnök, a közgyűlés jóváhagyásával, Gácsi Artur, Nagy Ferenc és Jermi Károly urakat újból kinevezte. — Miután a közgyűléshez beadott egyetlen indítvány is visszavonatot, még az utjonnan szerkesztett alapszabályzat olvastatott fel s csekély változtatással elfogadtatott, mire 8 részvényes tagnak a jegyzőkönyv hitelesítésére való fölkérése s az elnök részéről az igazgató-tanács iránt tanusított közgyűlési bizalomért mondott köszönet után a közgyűlés a legsebb egyetértéssel, a legjobb hangulatban s hangos éljenek között fejeztetett be.

— A magyar-gácsországi vasut alami fejlesztése ügyében az osztrák kormány törv.-javaslatot terjesztett elé a birod. tanácsban.

— Dr. Herbst, a vasuti bizottmány eladója idevágó jelentésében kifejti, hogy a vasutnak ily segélyre nincs ugyan jogcime, de az alagut rendkívül nagy költségeire való tekintettel, a segély 1.800.000 frtban megadandó. — ha a magyar kormány is hasonló segélyt nyújt s az osztrák hitelintézet, mely a pénzüveletet eszközölte 2.500.000 frttal járul ahhoz.

— A földművelési, ipar-és kereskedelmi miniszter március 13-án következő kurrendelotet tett közzé: Hivataltbeli elődom f. évi január hó 14-ről 22.333. sz. alatt kelt rendlete alapján, melyben a gazdaközönség figyelemzetett, hogy az egyidejűleg közzétett jegyzékben foglalt oly helyekről, hova az utóbbi években Klosterneuburgból szőlővesszők hoztak, úgy gyökeresen mint sima vesszőt a phylloxera rovar lehető elterjesztésének veszélye tekintetéből, vásárolni óvakodjék; — ezennel egy a hazai szőlőművelés — mint egyuttal az üzletök folytatásában — a közönség bizalmatlansága által gátolt szőlőiskolatulajdonosok érdekében köztudomásra hozom, hogy az e hó végéig hoztam beérkezendő folyamodások alapján a kérelmezendők szőlő-telepelt szakértő közeim által tetvétesen megvizsgáltatni, s a vizsgálat eredményét hírlapilag közzé tenni hajlandó vagyok. A szakértők utiköltségei és napi díjai felerészben a folyamodókak fognak terhelni, felerészben pedig az állam által fognak viseltetni.

— A kassai vasut felelős igazgatója, dr. Rössler István, február hóban 36681 személyt és 1.095.417 mázsa arut szállított és ezért 218067 frtot vagyis mértöldenként 4503 frtot vett be, ugy hogy a mult évi február havi bevételhez képest 52197 frt, vagyis 31,5% többlet mutatkozik. 1875. évi január 1-től az összes bevétel 458.196 frtra rugott, míg a mult év hasonló szakában csak 355.025 frt folyt be, ugy, hogy a folyó évben a többlet 103.171 frta vagyis 29%-ra rug.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: dr. Rössler István.

H I R D E T É S E K.

2829. Hirdetmény. A kassai k. törvényeséknél 1875. évi március hó 12. napján a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beiktatott Kranzthor Adolfné, született Grünwald Paulina asszony rőtös- és divatúru-kereskedőné Kassán mint p. egyszemélyes és cég alatt „P. Kranzthor.“

Kir. törvényesek Kassán, 1875. évi március 16. Teley Péter, kir. törvényeséki elnök, Hudák Bertalan, h. jegyző. 33 1. Hirdetmény. A kassai királyi törvényeséknél 1875. évi febr. 26. napján a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe be-

iktatott Rosenzweig Farkas felső-vadászi lakos vagy eskereskedő és cég-bírláló és cég alatt „Rosenzweig Farkas.“ Kassán, a kir. törvényeséknél 1875. évi márc. hó 2. tartott üléséből. Kéler József, elnöki helyettes, Török Lajos, h. jegyző. 32 1.

2574. Hirdetmény. A kassai kir. törvényeséknél 1875. évi március hó 5. napján a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beiktatott Freyberger Jakab szabómenterégi, valamint posztó- és gyapjuzetekellki kereskedőné üzlettulajdonos Kassán e cég alatt „J. Freyberger.“

Kelt Kassán, a kir. törvényeséknél 1875. évi március 9-én tartott üléséből. Teley Péter, kir. törvényeséki elnök, Marinsák Gyula, h. jegyző. 34 1.